

Vastaus Tarja Eklundin ja Kati Tyystjärven sekä usean muun (19) valtuutetun aloitteeseen haja-asutusalueiden vesihuoltojärjestelmän rakentamiseksi selvittämällä kaikki rahoitusmahdollisuudet

VD/5351/00.02.00.03/2016

HP/HW/JJ/MOra/AA/NJ

Kaupunginvaltuutetut Tarja Eklund ja Kati Tyystjärvi sekä 19 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite

Haja-asutusalueiden vesihuoltojärjestelmän rakentamiseksi selvittämällä kaikki rahoitusmahdollisuudet.

Vantaan kaupungin ympäristökeskus toteaa lausunnossaan vesihuollon toiminta-alueen laajennusta koskien, että pääosin vuoden 2016–2018 toiminta-alueen laajentumisalueet ovat lähes kaikki uusia kohteita eikä mukana ole juuri vanhoja asuinalueita joilla esiintyy veden laatu- ja ympäristöongelmia. HSY:n tulisi varata jatkossa rahaa myös vanhojen alueiden kehittämistä vaativien verkostojen laajentamiseen.

Vantaalla haja-asutusalueilla talouksia jotka eivät ole kunnallisen vesijohto- ja viemärijärjestelmän piirissä on n. 5000. Haja-asutusalueiden jätevesiasetuksen siirtymäaika pitenee 15.3.2018 asti. Siirtymäajan piiriin kuuluvat ennen 2004 rakennetut asunnot joilla muutostarvetta on. Lopulta asetus kuitenkin tulee voimaan ja siihen on syytä Vantaallakin alkaa valmistautua. Kyse on asukkaiden perusoikeudesta puhtaaseen veteen ja ympäristöongelmien ehkäisystä.

- Me allekirjoittaneet edellytämme että Vantaan kaupunki selvittää ensi tilassa mahdollisuudet anoa ympäristöministeriöltä tai muulta mahdolliselta taholta (EU tai muu kansallinen rahoitus) avustusta haja-asutusalueiden vesihuoltojärjestelmän rakentamiseen. Ensisijalla tulee olla vanhat alueet joilla veden laatu- ja ympäristöongelmia esiintyy.”

Kaupunginvaltuusto 23.5.2016 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Haja-asutusalueiden vesihuollon rakentamisen rahoitusmahdollisuuksia on selvitetty Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY), ympäristöministeriöstä (YM) sekä maa- ja metsätalousministeriöstä (MMM).

Aiempi vesihuoltolaki (VHL 119/2001) salli vesihuollon tukemisen valtion tai EU:n tuella. Kustannuksia voitiin kattaa vesihuoltojärjestelmien käytöstä ja ylläpidosta aiheutuviin kuluihin. Tuki kohdistui uusinvestointeihin. Vuosina 2007 – 2011 maa- ja metsätalousministeriön vesihuoltotoimenpiteiden avustusrahat olivat yhteensä noin 40 miljoonaa euroa. Ympäristöministeriön kautta vesihuollon tukea on vastaavana aikana myönnetty 25 miljoonaa euroa. Uudenmaan alueelle kohdistuneet avustukset ovat olleet yhteensä 0,5–1 miljoonaa euroa /vuosi.

Lain vesihuollon tukemisesta (686/2004) mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa. Valtion tukea on myönnetty lähtökohtaisesti vesihuoltolaitokselle tai muulle vesihuoltoa varten rakennetulle yhtymälle tai yhteisölle taikka kuntayhtymälle tai kunnalle. Kiinteistöjen vesihuoltoratkaisuissa ensisijainen tukimuoto on työkustannusten osalta saatava kotitalousvähennys.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY haki vuonna 2013 ELY-keskukselta valtion vesihuoltoavustusta vuodelle 2014 Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisen Syväojan vesihuollon rakentamista varten. Syväojalle ei myönnetty avustusta, sillä muilla vuoden 2014 tuetuilla hankkeilla arvioitiin olevan tätä Vantaan hanketta enemmän vaikuttavuutta ja avustuksella

vaikuttavuutta hankkeen toteutumiseen. Tukea suunnattiin ja suunnataan MMM:n julkaiseman Valtakunnallisen viemäröintiohjelman linjausten mukaisesti. Ohjelmassa ei ole kohteita Vantaan alueella.

Uusia vesihuoltoavustuksia on haettavissa vuoden 2016 loppuun saakka. Valtion myöntämät haja-asutusalueiden vesihuollon rahoitustuet poistuvat vuonna 2017. Syynä on uusi vesihuoltolaki (VHL 681/2014), joka edellyttää vesihuoltolaitoksien, vesiosuuskuntien ja vesiyhtymien toiminnan läpinäkyvyyttä ja kustannusvastaavuutta. Valtion vesihuoltoavustukset eivät sovi edellä mainittuihin tavoitteisiin.

Haja-asutusalueiden suunnitteluhankkeiden rahoituskanavana on EU:n Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2016-2020, jonka puitteissa on mahdollista anoa avustusta vesiosuuskuntien vesihuoltoverkostojen yleis- ja rakennussuunnitelmien laatimiseen. Avustuksen osuus on 80 - 90% suunnittelukustannuksista. Vesiosuuskuntien perustaminen edellyttää asukkaiden omaa aktiivisuutta ja omaa rahoitusta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY käynnistää vesihuollon seudullisen ja kuntakohtaisten kehittämissuunnitelmien päivityksen kesäkuussa 2016 yhteistyössä jäsenkaupunkien kanssa. Kehittämissuunnitelmat laaditaan vuosille 2017-2026. Työn aikana arvioidaan alueet, joilla on suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt vaativat vesihuollon järjestämistä. Vesihuoltolaissa (6 §) kuitenkin todetaan, että kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä vesihuollosta. Haja-asutusalueella kiinteistökohtaisen vedenkäsittelylaitteiston hankinta voi olla tarpeen esimerkiksi radonin poistamiseksi. Jätevedenkäsittelyssä kiinteistökohtaiset järjestelmät ovat myös varteen otettavia vaihtoehtoja.

Vesihuoltoverkostojen laajentamista suunniteltaessa tulee ottaa huomioon myös vesihuoltolain 18 §, jossa todetaan, että vesihuollon ja huleveden viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Tämä voi johtaa haja-asutusalueella merkittäviin liittymis- ja perusmaksujen korotuksiin. Vesihuoltolain mukaan nämä maksut ovat eri alueilla erisuuruisia, jos tämä on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen tai aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä. Tähän asti HSY on kuitenkin pitänyt toiminta-alueellaan saman taksan.

Kaupunginhallitus 29.8.2016 § 17

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tarja Eklundille, Kati Tyystjärvelle ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginhallituksen vastaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 19.9.2016 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 4.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 09 839 22427; vesihuollon suunnittelupäällikkö Marika Orava, puh. 09 839 28446; etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi